

Maligni melanom jetre

Silvio Mihaljević, Miroslav Volarić, Aleksandar Včev, Otmar Rubin, Milanka Mrčela, Dubravko Paulini i Nikola Mićunović

Prikaz bolesnika
UDK 616.36-006.6-07
Prispjelo: 10. kolovoza, 1993.

Klinika za unutarnje bolesti Kliničke bolnice
Osijek

Autori prikazuju slučaj četrdeset-trogodišnje bolesnice, obrađivane zbog bolova desnog hemi-abdomena, u trajanju dva mjeseca, i hepatomegalije. Glavni anamnestički podatak bila je dijagnoza malignog melanoma lijevog oka i enukleacije tog oka prije jedanaest godina. Patološki testovi jetrene funkcije, posebno

povećane vrijednosti AST, ALT, gama GT, alkalne fosfataze; te scintigrafija, ultrazvuk i CT nisu bili dovoljni za postavljanje dijagnoze. Perkutor-nom biopsijom jetre, pod kontrolom CT-a, postavljena je definitivna dijagnoza: metastaza malignog melanoma.

Ključne riječi: jetra, maligni melanom

Maligni melanom oka poznat je kao tumor nepredvidivog tijeka, koji brzo raste i metastizira. U mnogim studijama opisano je preživljavanje iznad deset godina kao izuzetna rijetkost (1,2,4,6). Jetra je jedan od organa koji često u ranim stadijima primarnog melanoma oka bude zahvaćen metastazama.

Mnogi bolesnici s metastatskim malignim procesom u jetri imaju simptome primarnog tumora, bez simptoma od strane jetre. Jedan dio ima nespecifične simptome, kao što je opće loše stanje, mučnina, gubitak teka, a rijetko su nazočni znaci zahvaćenosti jetre, kao što su abdominalna bol, hepatomegalija i ascites. U naše bolesnice glavni znaci bolesti bili su abdominalna bol i hepatomegalija.

PRIKAZ SLUČAJA

Četrdeset tri godine stara žena primljena je na Kliniku za unutarnje bolesti Kliničke bolnice Osijek zbog neodređenih bolova pod desnim rebranim lukom i povećanom tvrdom jetrom. Imala je osjećaj težine u gornjem abdomenu, mučnine, a u nekoliko navrata je povratila. Tek za jelom je slab, ali nije bitnije gubila na tjelesnoj težini. Ove smetnje su nazočne unazad dva mjeseca. Međutim, prije jedanaest godina enukleirano je lijevo oko zbog malignog melanoma šarenice. Od drugih težih bolesti nije bolovala. Ne puši, ne konzumira alkohol, alergična je na penicilin.

Tjelesna težina 58,5 kg. Tjelesna visina 167 cm.

Puls 76 o/m. Krvni tlak 18/10 kPa. Tjelesna temperatura 36,4°C. Bolesnica je dobrog općeg stanja. Abdomen je tvrd, bolno osjetljiv na palpaciju sa ekstremno povećanom jetrom, koja seže sve do u malu zdjelicu i prelazi u lijevi hemiabdomen.

Od laboratorijskih vrijednosti bile su povećane: AST-51 (normala do 26), ALT-67 (31) i gama GT-220 (38) I/U.

Ultrasonografski nalaz pokazuje povećana oba jetrena režnja koja su inhomogenog odjeka, bez uvjerljivih fokalnih promjena i diferencijalno dijagnostički može se raditi o masnoj infiltraciji.

Statička scintigrafija jetre sa Tc 99 koloidom pokazuje izrazitu hepatomegaliju sa lokaliziranim defektima parenhima jetre u oba režnja, koji bi mogli odgovarati fibroznim promjenama i eventualno tumorskom procesu. CT-skenovima prikazana je uvećana jetra, više na račun desnog režnja, s nepravilno oblikovanom hipodenznom zonom, čiji su apsorpcioni koeficijenti nešto niži u odnosu na susjedne dijelove jetrenog parenhima, te nalaz može govoriti u prilog masne jetre. Pod kontrolom CT-a u dva navrata učinjena je ciljana biopsija jetre u području hipodenzne zone. Prvom biopsijom dobivene su masne promjene, a drugom, koja je rađena u dva smjera, dokazan je metastatski proces malignog melanoma.

Bolesnicu premještamo na Odjel za onkologiju i radiologiju gdje je uvedena specifična kemoterapija s DTIC-om 5-(3,3-dimetil-1-triazeno)-imidazol-4-kar-

boksamid po protokolu: 300 mg./dan kroz 4 dana, te ponavljati 1 puta mjesečno kroz slijedećih 6 mjeseci.

Bolesnica umire 2 tjedna nakon premještaja, što je ukupno 3,5 mj. nakon javljanja prvih smetnji.

RASPRAVA

Maligni melanomi chorioideae najčešći je zloćudni tumor srednje očne ovojnice (1,4).

Budući da melanomi oka hematogeno metastaziraju, u vrijeme kliničkog uočavanja primarnog procesa u pravilu je već došlo do metastaziranja (1,2). Prognoza neliječenih melanoma izrazito je loša i samo izuzetno rijetko (3-4%) bolesnici žive duže od 5 godina.

Danas prognoza melanoma ovisi o broju stvorenih specifičnih jezgrinih protutijela na proliferirajući antigen jezgre stanice (9). Bolju prognozu i mogućnost preživljavanja imaju oni bolesnici koji imaju manji broj stvorenih jezgrinih protutijela.

Preliminarna istraživanja, koja koriste povećanje antigena jezgre stanice, pokazuju u velikom postotku korelaciju s lošom prognozom u slučaju gastričnog karcinoma (6), primarnog gastrointestinalnog limfoma (12) i hemangiopericitoma (13).

Hepatomegalija, kao izolirani klinički nalaz, može biti prisutna u mnogih bolesnika (alkoholizam, malnutricija, hepatitis, lipoidoze, intoksikacije, trudnoća itd.) i često je biopsija jedina metoda kojom možemo doći do sigurne dijagnoze (7,10). Pri tome treba misliti i na amelanotični i dezmoplastični melanom koji je često vrlo teško dijagnosticirati (3,5).

Budući da je u naše bolesnice prošlo 12 godina od uočavanja prvih promjena na oku, a više od 10 godina od radikalnog operativnog zahvata, mogla bi se javiti već zaboravljena dilema između primarnog melanoma jetre kao nove bolesti i metastatskog procesa poznate ili neke nove lokalizacije.

Kao i većina autora i mi smo skloniji mišljenju da su kasne metastaze uzrok kliničkih promjena što se pripisuje nepredvidivom razvoju bolesti.

LITERATURA

1. Allen AC, Spitz S. Malignant melanoma. A clinicopathological analysis of the criteria for diagnosis and prognosis. *Cancer* 1953;6:1-45.
2. Anderson DE. Hereditary Aspects of Malignant Melanoma *JAMA* 1967;200:741-6.
3. Dmitrović B, Trošić A. Dezmoplastični maligni melanom. *Med Vjesn* 1991;23(1-2):45-49.
4. Duke-Elder WS. Diseases of the Uveal Tract. System of Ophthalmology, Kimpton, London, 1966.
5. Frable WY, Kay S, Schatzki P. Primary malignant melanoma of the oesophagus (an electron microscopic study). *Am J Clin Pathol* 1972;58:659.
6. Jain S, Filipe MI, Hall PA, Wasseem N, Levison DA. Prognostic value of proliferating cell nuclear antigen in gastric carcinoma. *J Clin Pathol* 1991;44:655.
7. Mariani AF, Livingstone AS, Pereiras RV. Progressive enlargement of an hepatic cell adenoma. *Gastroenterology* 1979;77:1319-23.
8. Marotti M, Sučić Z, Klarić R, Krolo I, Babić N, Goranić T, Šunić M. Magnetizing Resonance Imaging and Computerized Tomography in the Detection of Liver Metastases. *Croat J Gastroenterol Hepatol* 1993;2(1):19-23.
9. Seregard S. Cell Proliferation as a Prognostic Indicator in Conjunctival Malignant Melanoma. *Am J Ophthalmol* 1993;116:93-7.
10. Sherlock S. Akute fatty liver of pregnancy and the microvesicular fat diseases. *Gut* 1983;24:265.
11. Werner THCS, Lloyd RV, Hafez GR, Angevine JM. Immunocytochemistry of neurotropic melanoma. *Cancer* 1984;53:254-7.
12. Woods AL, Hall PA, Shepherd NA, Hanby AM, Wasseem NH, Lane DP, Levison DA. The assessment of proliferating cell nuclear antigen (PCNA) immunostaining in primary gastro-intestinal lymphomas and its relationship to histological grade, S + G2 M phase fraction (flow cytometric analysis and prognosis) *Histopathology* 1991;19:21.
13. Yu CCW, Hall PA, Fletcher CDM, Camplejohn R, Wasseem NH, Lane DP, Levison DA. Haemangiopericytomas. The prognostic value of immunohistochemical staining with a monoclonal antibody to proliferating cell nuclear antigen (PCNA). *Histopathology* 1991;19:29.

Abstract

MALIGNANT MELANOMA OF THE LIVER

Silvio Mihaljević, Miroslav Volarić, Aleksandar Včev, Otmar Rubin, Milanka Mrčela, Dubravko Paulini i Nikola Mićunović

Internal Clinic, Osijek Clinical Hospital, Osijek

The case of a 43-year-old woman with two-month history of right hemiabdominal pain and hepatomegaly is presented. The main anamnes-

tic data were the diagnosed left eye malignant melanoma and the enucleation of that eye 11 years ago. Abnormal results of the liver function tests, particularly elevated AST, ALT, gamma GT and alkaline phosphatase levels as well as scintiscan, ultrasound and CT could not provide a presumptive diagnosis. Percutaneous needle biopsy of the liver under CT control enabled the diagnosis of malignant melanoma metastases.

Key words: liver, malignant melanoma

Received: August 10, 1993